

společný čtvrtletní

# Zpravodaj

OBCÍ ŘETŮVKA, ŘETOVÁ A PŘÍVRAT



Ročník XV 2015 číslo

2



75. výročí otevření chaty na Andrlově chlumu



## ÚPRAVY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ V ŘETOVÉ

Po dokončené rekonstrukci došlo i na konečnou úpravu okolí celé budovy tělocvičny. Za finanční podpory Pardubického kraje bylo z Programu obnovy venkova upraveno okolí, především byla vybudovaná zpevněná plocha ze zámkové dlažby před oběma vchody, která v době pořádání akcí může sloužit jako parkoviště osobních automobilů a vybudovány byly schody do šaten z boku tělocvičny. A tak už o pouti budou moci Řetováci i hosté ocenit sociální zázemí hřiště bez narušení chodu a pořádku v tělocvičně. Součástí úprav bylo i zasazení třech lip, parkové úpravy s trvalkami a nový trávník okolo celé tělocvičny.

Stejně tak obec po vykácení smrků před kostelem přistoupila na celkovou úpravu prostoru okolo kostela. Zmizely staré a rozpadlé náhrobky, které nikomu nepatřily, opraven byl i hrob pana faráře před vchodem do kostela. Po vyfrézování pařezů zde bylo zasazeno 6 kusů hlohů, které by již neměly vyrůst do nežádoucí velikosti a být hrozbou pro kostel nebo opěrné zdi. Stejně jako u tělocvičny zde byl vyset nový trávník.

I přes suché počasí se podařilo trávník i stromy na obou místech zalévat, a tak se nám tráva už začíná pěkně zelenat a stromy též. Naše obec tak má zase další dva hezké koutky, na které je radost pohledět. -hš-

## STATEK U KUBŮ MÁ ZREKONSTRUOVANÉ PODKROVÍ

Velké změny se udály v jarních měsících na přívratském obecním statku. Podstatou všeho byla dotace, kterou obci přidělilo Zastupitelstvo Pardubického kraje v rámci „Podpory budování infrastruktury cestovního ruchu v Pardubickém kraji“ pro rok 2015. Za její pomoci se podařilo zrekonstruovat podkroví statku, vytvořit zde nové prostory pro ubytování návštěvníků, včetně odpovídajícího sociálního zázemí. Vše v nákladu cca 300.000 Kč, z čehož 200.000 Kč činila právě dotace Pardubického kraje. Rekonstrukce podkroví je velkým posunem pro využití našeho statku. Zvu Vás proto již nyní na prohlídku, která se uskuteční, při tradičním setkání přívratských sousedů v říjnu tohoto roku.

Jan Stránský



## V PŘÍVRATU TO STÁLE FUNGUJE ...

V článku o úspěšné rekonstrukci obecního statku, jsem záměrně pomlčel o tom, že na této akci se podílelo i mnoho Přívratáků, a odpracovalo na něm spoustu brigádnických hodin. Myslím si, že tento fakt si vyžaduje svoji vlastní stať, svůj nadpis. A možná i rozkrytí širších souvislostí, a důvodů, proč jsem se rozhodl věnovat tomu tento článek. Chtěl bych se zde pozastavit nad jedním fenoménem, který u nás, naštěstí, nevymizel. Tím je sounáležitost v momentech, kdy je třeba nějakým způsobem pomoci obci. Potřeba pomáhat, zapojovat se do dění v obci a být tzv. „u toho“, v Přívratu naštěstí vždy byla, je, a pevně doufám, že i bude. Stále jsme obcí lidí, kteří neváhají přiložit ruku k dílu v momentě, kdy je to potřeba, kdy to situace vyžaduje. A to i přesto, že je to stojí spoustu volného času, který by mohli věnovat svým partnerům, dětem, nebo čemukoliv jinému. V Přívratu to tak bylo vždy. Připomeňme z minulosti například stavbu „Jednoty“, rekonstrukce hospody a sálu, nebo hasičárny. Z novodobých příkladů jsou to stavební akce na statku, hasičárny, ale i výpomoci při přípravě a organizaci našich, v širokém okolí známých, kulturních událostí jako například Přívratské Vinobraní, nebo GulášFestival, které jsou časově i kapacitně také velice náročné. Kompletní výčet zde nelze z kapacitních důvodů publikovat. Tyto akce dosud spolykaly nespočet hodin volného času nadšenců, dobrovolníků a brigádníků, kteří tu chuť, náladu a pocit, že pomoci chtějí, prostě měli. Této schopnosti, tohoto „vzorce chování“, který v sobě máme, je třeba si vážit a být na něj hrdí. Dle mého názoru si jej neseme jako životní výbavu od našich rodičů a předků, kteří nám byli vzorem. A to je dobře. Protože dokud budou naše děti vidět, že rodičům není jedno, jak a kam se vyvíjí jejich obec, nebude to v budoucnu jedno ani jim samotným. A to je pro Přívrat a jeho budoucnost dobře.

Závěrem se vrátím k úvodním pár větám a k tomu, co nebylo vyřčeno v článku o obecním statku: Chtěl bych zde poděkovat VŠEM, kteří se podíleli na rekonstrukci podkroví statku. Velice si toho cením. Stejně jako velice oceňuji každého z vás, a je vás hodně, kdož jakkoli pomáháte obci nebo spolkům v obci působících, s jejich činností.

Jan Stránský, starosta obce

## **PŘÍVRAT PŘISPĚL NA ENDOSKOPICKOU VĚŽ**

Obec Přívrat rozhodnutím zastupitelstva, přispěla ve výši 15 Kč za každého občana nadačnímu fondu „S námi je tu lépe!“ na pořízení endoskopické péče pro ORL orlickoústecké nemocnice. Výkonná jednotka slouží pro endoskopickou diagnostiku a léčbu v oblasti horních cest polykacích a dýchacích. Pořízením této sestavy orlickoústecká nemocnice výrazně rozšíří možnosti diagnostiky a léčby. Slouží k vyšetření nosu, nosních dutin, nosohltanu, hltanu, dutiny ústní, hypofarynxu a hrtanu. Sestava nabízí FULL HD obraz se záznamem, úzkopásmové zobrazení světla pro rozšíření diagnostických možností včasné detekce prekanceróz horních cest dýchacích a polykacích. Náš příspěvek chápeme jako symbolický počín, kterým chceme jednak podpořit rozvoj orlickoústecké nemocnice a zároveň rozšířit povědomí o možnostech a vybavení naší spádové nemocnice. Pevně doufám, a přeji Vám všem, aby kontakt s výše uvedeným zařízením byl prostřednictvím tohoto článku, na dlouhou dobu kontaktem jediným.

Jan Stránský, starosta obce

## **VÝZVA VŠEM SEKÁČŮM A SEKAČKÁM**

Milí Řetováci,

jaro je již za námi, tráva ale stále roste, a s ní vzniká i potřeba sekat své pozemky. Sekání pozemků je úděl každého vlastníka domu, rekreační chaloupky nebo chaty. V některých částech obce již mnozí pochopili, že je minimálně slušností každého z nás tyto, ale i jiné hlučné práce provádět celý týden, ale že je vhodné alespoň v neděli ctít svátek a zachovat klid na odpočinek, nedělní posezení s příbuznými, kamarády nebo sousedy. Vzhledem k umístění obce v údolí Husího krku se hluk sekaček, traktůrků, pil a jiných dobrých pomocníků šíří do širokého okolí a zbytečně obtěžuje ty ohleduplnější, kteří ctí staleté pravidlo, že v neděli se nedělá. Byla bych moc ráda, kdyby i těch málo, kteří dosud toto nerespektovali, si sáhli do svědomí a snažili se v neděli své sousedy neobtěžovat hlukem. Je to moje velká prosba. Vždyť když to jde v sousedních obcích, tak přece Řetováci to zvládnou bez vyhlášky také. A ptáci přece krásně zpívají....

Děkuji všem, kteří toto budou respektovat, za pochopení.

Hana Šafářová.

## **RYCHLÁ JÍZDA NA ZÁHUMENÍ NEPATŘÍ**

Asi nejsem jediný, kdo v poslední době nejednou pocítil, především na záhumeních cestách, úzkost při svižném průjezdu automobilu, kola či motorky. Bohužel tento nešvar se nám rozmáhá a rád bych na něj zde upozornil, protože stačí opravdu málo, aby se stala nehoda, která by mohla udělat nešťastnými spoustu lidí. Buďme proto, prosím, obezřetní a opatrní. Jezdíme s vědomím, že v Přívratu je v současnosti spousta malých dětí, jejichž přítomnost v okolí vozovky, nebo přímo na ní je více než pravděpodobná. Na těch pár metrech stejně již nic nenaženeme... Obec připravuje dílčí dopravní opatření, kterými bude chtít alespoň částečně dát najevo, že v některých úsecích je třeba opravdu velmi zpomalit.

Jan Stránský, starosta obce

## **VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ V ŘETŮVCE**

V neděli 14. června 2015 se na OÚ v Řetůvce konalo slavnostní vítání občánků do života. Starostkou obce byli za přítomnosti rodičů a prarodičů přivítání 3 noví občanci Řetůvky: Kristýnka Šimková, Bohoušek Stárek a Vašíček Štantejský. Všem dětem i jejich rodičům přejeme hodně zdraví, lásky a sluníčka.

-jp-



# Základní škola

## Plná škola stavitelů

Ve čtvrtek 28. května si všechny děti naší školy zkoušely konstruovat (a pak i demolovat) stavby své fantazie. Vlastní návrhy vytvořily ze stavebnice Geomag. Každý si mohl „hrát“ takřka dvě hodiny a během této doby začali vznikat pavouci, fotbalové míče, motýli, hrady, paláce, mosty, také pyramidy, brány, lucerny, Eiffelova věž... Všichni žáci si práci užívali a výtvoři byly krásné, nápadité. Celá tato akce byla dětem hrazena - jako dárek ke Dni dětí - z výtěžku Jarního sběru. Tímto děkujeme všem, kteří se do celoškolské akce Sběr druhotných surovin zapojili.

## Dětský den ve Sloupnici

V pondělí 1. června jsme jeli do Sloupnice na Dětský den. Parádní bylo, že to bylo skoro na celé vyučování. Byly tam různé soutěže, např: střelba lukem, házení kroužků, střelba ze vzduchovky, skok v pytlích atd. Bylo tam spousta bodovaných a nebudovaných soutěží. Některé byly na školním hřišti a některé zase na fotbalovém hřišti. Tam byla asi nejlepší disciplína – blbárna. Nejhorší disciplínou bylo házení kroužkem. Bylo tam deset družstev – černé, červené, hnědé, žluté, zelené, oranžové, fialové, bílé, modré, šedé. Na prvním místě skončilo družstvo fialových a poslední skočili černí. Myslíme, že se to celé škole moc líbilo.

Luboš Kolář, Tomáš Chadima

## Školní výlet – statek v Lozicích, Kočičí hrádek

Dne 2. 6. jsme jeli na statek v Lozicích. Na statku jsme se nejdřív rozdělili do dvou skupinek a nasvačili se. První skupina začala dělat sýr. Druhá si šla povídat s Jurou o kozách a podojit kozu Smetanu. Postupně se celá skupina vystřídala v dojení a každému to fakt šlo. Po dojení jsme šli s Láďou dělat sýr a také se podívat do „sýrárny“. Tam to bylo moc hezké a zajímavé. Ze statku jsme jeli na Kočičí hrádek. Prošli jsme zámeckým parkem a lesem, kde stál malý hrádek. Na hrádku jsme si pohráli, najedli se, vyfotili, vrátili se zpátky k autobusu a frčeli domů. Bylo to krásné a výlet se nám moc líbil.

Marie Kadová, Helena Vaisová

V úterý 2. 6. jsme jeli se školou na školní výlet. Byli jsme na statku v Lozicích, kde měli několik kůzlat, velké kozy a taky kůzlátko, které se jmenovalo Jirka. Byl strašně hravý, a tak jsme si ho mohli pohladit. Lidi si velmi oblíbil, protože vyrůstal bez maminky. Nejdřív jsme si vyzkoušeli, jak máme správně dojit a potom jsme dojili kozu Smetanu. Pán jí dal nejdřív trochu šrotu a pak nám ukazoval, jak ji správně podojit, ale tohle všechno já vím, protože doma kozy máme a já dojím každý večer. Po dojení

jsem šel vařit sýr. Ohřáli jsme si mléko a dali tam trochu octa. Když se nám to „smrsklo“, předcedili jsme cedníkem syrovátku od sýru a nechali odkapat. V sýrárně nám pán vyprávěl o výrobě tvrdých a jiných sýrů. Ze statku jsme jeli na Kočičí hrádek, který byl malinkatý tak akorát pro kočky. Zpátky domů jsme přijeli v 15 hodin a každý si honem běžel koupit nanuka do obchodu.

Kateřina Vaňousová



## Recyklohraní

Do tohoto projektu je naše škola již několikátým rokem zapojena a i letos proběhl svoz elektroodpadu. Děkujeme všem, kteří nám v tomto projektu pomáhají. Za nasbíraný odpad získáváme body, za které následně můžeme získat pomůcky do školy. Staré, rozbité elektrospotřebiče budeme shromažďovat i nadále, proto prosíme touto cestou o spolupráci v dalším školním roce. Děkujeme.

## Sběr druhotných surovin

Děkujeme všem, kteří podpořili akci Sběr druhotných surovin v ZŠ. Bylo vybráno: 1214 kg novin a časopisů, 244 kg kartonu, 417 kg železa, 64 kg plastů. Získané finanční prostředky budou použity pro žáky naší školy.

## Přírodovědná soutěž

Každý rok se žáci v rámci hodin Člověk a jeho svět učí o různých živočiších, rostlinách, horninách a nerostech. V dubnu pak absolvují žáci 3., 4. a 5. ročníku školní kolo přírodovědné soutěže v jejich poznávání. Ti nejlepší pak postupují do regionálního kola v České Třebové na ZŠ Habrmanova. I letos tomu bylo tak. Děti se trénovaly v poznávání cca 60 (3. roč.) a 150 (4., 5. roč.) pojmů. V rámci Dne Země pak prokázovaly své znalosti ve škole a do regionálního kola se probojovala Marie Kadová, Adéla Hanousková, Kateřina Lorencová, Vojtěch Štantejský, Kateřina Vaňousová, Jakub Synek. Všichni se pak snažili uspět ve velké konkurenci mladých přírodovědců a někteří z nich se umístili na velmi pěkných místech:

**Marie Kadová - 5. místo: Živočichové, horniny a nerosty**

**Jakub Synek – 1. místo: Rostliny, horniny a nerosty, 1. místo: Živočichové, horniny a nerosty**

Gratulujeme.

## Od prvňáčka k pátákovi – vzpomínky žáků 5. ročníku

**1. třída** Když jsem šel ze školky do školy, úplně jsem se bál. A měl jsem odklad, protože jsem byl malý. Ale pak se mi to tam líbilo. Naše paní učitelka – ředitelka byla hodná a milá. Měl jsem za spolužáky: Tomáš Tesař, Vít Pávek, Dan Vítek, Oliver Mužík, Kiki Procházková a Jakub Synek. Dostal jsem jako první pero na psaní. Měl jsem samé jedničky.

Moc si na ni nevzpomínám. Vůbec mi nešly diktáty, a to zůstalo doposud.

**2. třída** Poté jsem šel do druhé třídy, kde jsme měli paní učitelku Janu Burešovou. Učili jsme se násobilku. Na vysvědčení jsem měl samé jedničky. Aktovka byla šedá s duchem. Ve třídě jsme byli beze změny.

Pamatuju si, že jsem zlobil.

Pamatuju si jenom moje vysvědčení. Měl jsem hezké – samé jedničky.

**3. třída** Ve třetí třídě nás taky učila paní učitelka Jana Burešová. Taky jsme jezdili na plavání. Seděla jsem s Kubou a už jsme měli víc učení, přibyla nám tam angličtina – trochu mě i baví. Poprvé jsem dostala nejhnušnější známku a to je (5)

Snažil jsem se dostat na vysvědčení samé jedničky, ale dostal jsem dvojku z češtiny, ale přesto to bylo dobré vysvědčení.

Dostal jsem první pětku, ale naštěstí jsem si ji opravil. Aktovku jsem měl stejnou jako ve druhé a první třídě. Na vysvědčení nebylo nic jiného než jedničky.

**4. třída** Byla už pro mne dost těžká. Nechápal jsem geometrii. Měli jsme novou paní učitelku Danielu Smejkalovou. Na vysvědčení jsem měl 1-2 dvojky, jinak samé jedničky. Nejvíce jsem měl rád tělocvik a angličtinu. Odešel od nás Tomáš Tesař i paní učitelka.

Byl jsem pozorný.

**5. třída** Možná se trošku polepšuju, ale ne moc- „Hold“. Teď se těším do školy, mám novou paní učitelku Renatu Jarošovou a to je konec.

Teď si různě přeseďáváme a to mně vadí. Seděla jsem s Vítou, s Tomem, s Kubou a teď jsem sama a to mně nevadí. Taky jsem jezdila na plavání a na lyžování. Byli jsme na výletě 2. června. Máme novou hodinu - informatiku a to mě moc baví.

Za pár týdnů půjdeme do šesté třídy. To půjdou skoro všichni – až na Daniela Vítku do České Třebové – na Červenku.

Milí pátáci, přejeme vám, ať se vám daří v nové škole a najdete dobré kamarády. Buďte správné děti, na které se může každý spolehnout.

**U nás ve škole v Řetové budete vždy vítáni.**

**Hodně štěstí!**

**Všem čtenářům přejeme krásné léto a dovolenou.**

## PŘÁTELSKÉ POSEZENÍ SENIORŮ V ŘETŮVCE

V letošním roce připadlo tradiční přátelské posezení seniorů na Řetůvku. Nové zastupitelstvo vynaložilo velkou snahu na to, aby se naši senioři cítili dobře a měli kolem sebe příjemné prostředí. Na tom se podíleli například i žáci základní školy ze Řetové, kteří nám namalovali krásné obrázky.

Seniory přivítala a úvodní slovo měla paní starostka Radka Hudcová, dále paní starostka z Řetové Hana Šafářová a místostarostka Přívratu paní Pavlína Nováková. Milým překvapením byla účast hejtmána Pardubického kraje pana Martina Netolického, kterému to jako šviháku lázeňskému moc slušelo. Řekl pár slov a mimo jiné si se seniory zazpíval lidovou písničku.

Hudební program začali heligonkáři, kteří zahráli ke kávě, výbornému zákusku i k večeři, kterou navařila jídelna ZD Sloupnice. Následoval hlavní hřeb odpoledne v podobě vystoupení herců a moderátorů Václava Vydry a Jany Bouškové. Ti vzpomínali na své herecké kolegy, jak začínala a pokračuje jejich profesní kariéra, pozvali nás i na jejich krásné představení, dali prostor na otázky a nakonec rozdali fotky s podpisy. Kdo měl zájem, mohl se s hosty nechat vyfotit.

Atmosféra byla veselá a příjemná, proto nic nebránilo tomu, aby se začalo tančit pod taktovkou Malého tanečního orchestru z České Třebové, který hrál až do desáté hodiny večerní, kdy byl přistaven autobus směr Přívrat.

Závěrem bych chtěla poděkovat panu Jiřímu Zemanovi, který se nám postaral o zvuk.

Veliké díky patří celému zastupitelstvu, jež vynaložilo na přípravu spoustu času a úsilí, především paní starostce, bez které bychom to těžko zvládli. Doufám, že účel celé této akce byl splněn, že se všichni pobavili a cítili se příjemně. Všechny milé a pozitivní reakce nás těší a velice motivují k udržení této příjemné tradice.

Jitka Pávková



## DOPRAVNÍ DEN V ŘETŮVCE

Blíží se prázdniny a s nimi je spjatý i větší pohyb dětí cyklistů na silnici. Z tohoto důvodu jsme pojali dětský den jako preventivní a nazvali ho „Dopravní den“.

U Hospůdky na konci světa jsme v sobotu 23. 5. 2015 namalovali křižovatku, přizvali dva policisty, kteří dětem sdělili pár základních pravidel silničního provozu a vybavení jízdních kol i řidičů. Vybrali jsme několik nejdůležitějších dopravních značek, které děti krásně vymalovaly, aby se podle nich mohly řídit na křižovatce. Na začátku byl slalom, neboli jízda zručnosti, kde každý předvedl řidičský um, a dále jezdci pokračovali ke křižovatce. Tam si účastníci vyzkoušeli pár modelových situací jako například jak se na křižovatce chovat, kde dát přednost v jízdě a po které straně jet. Děti byly rozděleny do dvou skupin: jedna skládala zkoušku z teoretické části a druhá z praktické. Končilo se předáním řidičských průkazů a dárečků pro všechny malé řidiče.

Moc ráda bych poděkovala za velkou pomoc zastupitelům i policii ČR.

-jp-



## **PŘÍVRATŠTÍ DOBROVOLNÍCI UKLIDILI ZACHAROVEC**

Ani nám není lhostejný nepořádek v našem okolí, a proto jsme se rozhodli zapojit do celostátní akce Uklidíme Česko 2015 a v neděli 12. 4. vyrazili uklidit Zacharovec. 26 velkých a malých dobrovolníků naplnilo dva malé nákladní vozy asi 50 pytlů s odpadky a dalším „harampádím“, což jsme zhruba odhadli na neuvěřitelných 1000kg! Odměnou nám bylo malé občerstvení v hostinci U Coufalů.



## **AKTUÁLNĚ Z MAS ORLICKO, Z.S.**

Kolektiv zaměstnanců MAS ORLICKO, z.s. nepřetržitě, od loňského roku pracuje na splnění požadovaných standardů pro úspěšné získání Standardizace pro nové programové období 2014 – 2020, díky kterým prokážeme, že jsme schopni se podílet na realizaci programů financovaných z evropských fondů. Velkou část požadavků již máme splněnou a v současnosti doladujeme drobné nedostatky. Koncem srpna bychom se měli dozvědět, jak jsme byli úspěšní. Vzhledem k těmto okolnostem a časové prodlevě schvalování programů Evropskou komisí nejsou v současné době vyhlášeny nové výzvy pro žadatele. Dá se ale předpokládat, že v druhé polovině letošního roku budeme již schopni podat zájemcům bližší informace.

Přesto nezhájíme a nabízíme služby v oblasti poradenství, prostřednictvím seminářů pro NNO.

MAS ORLICKO, z.s. v minulém roce uspořádala 6 seminářů na pomoc spolkům (dříve občanská sdružení) při přizpůsobení jejich základních dokumentů novému občanskému zákoníku. V návaznosti na to MAS ORLICKO, z.s. v současné době připravuje další semináře, které se budou zabývat tématy - nezisková organizace uzavírá smlouvy, nezisková organizace jako nájemce/ pronajímatel, v roli spotřebitele, pořadatele akcí pro veřejnost nebo jako žadatel o dotace. Na první semináře se budete moc těšit již v červnu 2015. Přednášejícím těchto seminářů bude paní Mgr. Miroslava Bednářová. Podrobnější informace budou zveřejněny na webových stránkách MAS ORLICKO, z.s., facebookových stránkách, rozeslány emailem na všechny obce v území MAS ORLICKO, z.s. a neziskovým organizacím.

V rámci aktivit projektu „MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů“ probíhá aktuálně práce na tvorbě dodatku strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS. Tématem tohoto dodatku je spolupráce obcí navzájem a kooperace s místní akční skupinou. Tento dokument by měl být dokončen v průběhu měsíce června. Následovat bude druhý kulatý stůl pro starosty obcí, na němž budou dodatky strategií všech zapojených MAS projednány včetně tzv. Paktů spolupráce obcí v regionu MAS. Dodatky i Pakty o spolupráci budou poté schváleny na nejbližší valné hromadě.

Stejně jako loni, v rámci projektu Jedeme všichni – projela další cyklojízda naším územím.

O státním svátku 8. 5. vyrazil peloton cyklojízdy z Opavska a 10.5. dorazil na naše území v oblasti pod Králíckým Sněžníkem. Z dalších akcí na tento rok chystáme dvě představení cyklotrenažeru.

MAS ORLICKO také dokončuje poslední projekt spolupráce, který se týká evaluace minulého období a přípravy nastavení výběrových procesů na to nové. Realizace tohoto projektu už byla dokončena a připravujeme také žádost o proplacení.

Z realizací projektů z minulých let

Realizace projektů žadatelů úspěšně pokračuje. Do posledního termínu podání žádosti o proplacení (30.6.2015) zbývá dokumenty podat pouze posledním 5 žadatelům. Tím bude minulé období v realizační fázi ukončeno.

Pro více informací sledujte naše webové stránky.

Srdečně zdraví kolektiv zaměstnanců MAS ORLICKO, z.s.

## JAKOU CENU MÁ PITNÁ VODA?

Odpověď na tuto otázku si pokládají snad všichni její spotřebitelé.

Akciová společnost Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí zajišťuje dodávku pitné vody, odvádění a čištění odpadních vod v 61 městech a obcích Východočeského kraje. Akcionáři společnosti jsou především města a obce, která vlastní 92,6 % základního kapitálu.

Společnost Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí (dále VAK) je tedy komunální společností s tzv. smíšeným modelem vlastnictví, což znamená, že společnost vlastní veškerý vodohospodářský majetek a sama ho také provozuje. VAK vlastní a provozuje celkem 709 km vodovodní sítě a zásobuje 76 300 obyvatel pitnou vodou, dále vlastní a provozuje celkem 156 km kanalizační sítě a odkanalizovává celkem 30 200 obyvatel.

Prioritou společnosti v 90. letech bylo zlepšení čistoty našich toků díky rozšíření odkanalizování a realizací moderních technologií čištění odpadních vod. Postupně byly intenzifikovány čistírny odpadních vod Lanškroun, Choceň a Letohrad.

Vodovodní síť je udržována, opravována a konstruována moderními potrubními materiály s cílem zajistit spotřebitelům kvalitní pitnou vodu. Nepřetržitý provoz vodárenského dispečinku zajišťuje sledování kvality vody. Ztráty vody ve vodovodní síti dosáhly v roce 2014 vynikající hodnoty 11 % (celorepublikový průměr činí 18 %).

Aplikovaný smíšený model provozování umožňuje efektivně hospodařit a především investovat do spravovaného majetku. Hospodaření společnosti nezatěžuje odvádění zisku soukromému (většinou zahraničnímu) provozovateli, jak je to v případě oddílného modelu provozování, se kterým se setkáváme ve většině velkých měst. Na základě plánu obnovy infrastrukturního majetku jsou téměř všechny vygenerované prostředky investovány do obnovy vodohospodářského majetku a do jeho rozvoje.

Společnost Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s. působí v regionu s menšími městy a mnoha malými či středně velkými obcemi s řídkou hustotou zástavby (především rodinných domů). Spotřeba pitné vody a odvádění odpadních vod tudíž nepřináší potřebný počet velkých významných odběratelů. Obnova majetku vodovodních i kanalizačních sítí tak představuje v přepočtu na dodané množství vody a její odvádění a čištění mnohem vyšší potřebu finančních zdrojů k udržení její technické úrovně pro budoucí generace.

Citujeme předsedu sdružení oboru vodovodů a kanalizací Praha, Sovak Ing. Františka Baráka. „Vodárenský majetek celé ČR, tj. všechny sítě a technologie pro výrobu a dodávky pitné vody, její následné odkanalizování a vyčištění, má hodnotu přes 1 bilion korun. V přepočtu pak činí hodnota majetku na jednoho obyvatele 100 tisíc korun. Je-li průměrná doba životnosti vodárenských systémů 50 – 60 let, znamená to, že každý obywatel naší země musí dát na obnovu zhruba 1 800 – 2 000 korun ročně. Jinak nelze zajistit bezproblémové dodávky pitné vody. Obnova a rekonstrukce sítí je přitom v řadě regionů nedostatečná a v budoucích letech si vyžádá vyšší prostředky. To přinese v některých místech ještě vyšší nárůst ceny vodného a stočného než v letošním roce.“

Cena vody se skládá ze dvou složek. Ty jsou označovány jako vodné a stočné.

- **Vodné** je platbou za dodávku pitné vody z veřejného vodovodu. V domácnosti vzniká povinnost platit vodné vtokem vody do potrubí napojeného bezprostředně za vodoměrem.

- **Stočné** platíme za odvedení odpadní vody veřejnou kanalizací a její následné čištění. Povinnost platit stočné vzniká v domácnosti okamžikem vtoku odpadní vody do kanalizace. Cena stočného většinou činí necelou polovinu z celkové ceny vody.

Cena vody je regulovaná zákonem 274/2001 Sb., prováděcí vyhláškou MZ č. 428/2001 s použitím zákona o cenách č. 526/1990 Sb. a výměrem Ministerstva financí ČR.

Způsob privatizace vodárenských společností na území bývalého okresu Ústí nad Orlicí v roce 1994 byl tehdejšími starosty měst a obcí zvolen odpovědně. Vložení vodohospodářského majetku obcí do akciové společnosti zaručuje v současnosti i do budoucna významný prostor pro vliv na fungování společnosti. Cena vody, investice a opravy společného majetku jsou pod kontrolou akcionářů společnosti. Společnost ve svém dlouhodobém záměru předpokládá udržet sociálně přijatelnou cenu vody zároveň s naplňováním plánu financování obnovy majetku. Prostředkem k dosažení těchto cílů je probíhající zefektivňování administrativy a provozu společnosti. Prioritou je spokojenost zákazníků, vstřícné a otevřené jednání a rychlé řešení vzniklých problémů, což napomáhá v budování vztahů se zákazníky, s obchodními partnery a akcionáři.

Více o cenách na [www.vak.cz](http://www.vak.cz).



## **NOVÝ PORTÁL POMŮŽE ŘIDIČŮM ZORIENTOVAL SE V DOPRAVĚ**

Pardubice, 26. května 2015 – Dnešním dnem byl oficiálně spuštěn provoz internetového portálu Dopravapk.cz. Motoristé v Pardubickém kraji tak mají možnost přímo ve svých tabletech či mobilech sledovat aktuální dopravní situaci v regionu a mají šanci včas se vyhnout komplikacím na silnici.

Dopravní portál je společným projektem Pardubického kraje, jeho organizace Správa a údržba silnic Pardubického kraje a dalších spolupracujících subjektů, například ministerstva dopravy, Státního fondu dopravní infrastruktury, Ředitelství silnic a dálnic jeho organizační složky Jednotný systém dopravních informací, dále Správy železniční dopravní cesty, Českých drah i složek integrovaného záchranného systému, tedy policie, hasičů i záchranné služby. Cílem projektu je vytvoření přehledného dopravního portálu, který bude poskytovat ucelené informace o dopravní situaci v Pardubickém kraji.

Součástí dopravního portálu je interaktivní mapa, která zobrazuje dopravní události z několika různých informačních zdrojů a která zároveň umožňuje vybrat zobrazení jen vybraných typů dopravních událostí. Jedná se o uzavírky, nehody, hustotu dopravy apod. Dopravní portál nabízí snadné ovládání, intuitivní orientaci na portálu či zjednodušení takových úkonů, jako je například možnost přímého vytočení klíčových kontaktů v době nouze.

Součástí portálu Dopravapk.cz je také desatero řidiče s návodem jak předcházet krizovým situacím, případně jak si s nimi poradit. Portál nabízí také odkazy k autobusové a železniční dopravě, třeba sledování vlaků nebo výluk na trati.

## **NA ČESKOTŘEBOVSKU ZAHÁJILO ČINNOST**

### **KOMUNITNÍ CENTRUM PETRKLÍČ**

Komunitní centrum Petrklíč, z.s. začalo v dubnu na území města Česká Třebová a v jeho okolí poskytovat moderní pečovatelskou službu, připravenou v rámci inovačního projektu.

Pečovatelská služba 3S je uceleným pečovatelským modelem, který se právě v České Třebové pilotně ověřuje. Během pilotního testování je poskytování služby hodnoceno expertním týmem. Komunitní centrum Petrklíč, z.s. připravuje po dokončení pilotního ověření rovněž nabídku služby v dalších regionech České republiky.

Jak vlastně Pečovatelská služba 3S funguje? Jednoduše. Zájemce o službu kontaktuje Komunitní centrum Petrklíč na telefonním čísle 605 366 931 a domluví si osobní schůzku. Následně je s ním proveden vstupní rozhovor, připraven návrh smlouvy a po jejím podpisu následuje poskytování péče. Průměrná cena služby, která zahrnuje především pomoc při sebeobsluze, hygieně, úklidu a podání jídla, činí 95 Kč na odpečovanou hodinu a je stejná i v noci, o víkendech a ve svátek.

Informační leták o službě je k dispozici v Infocentrech na městských a obecních úřadech v regionu a rovněž na odborech sociálních věcí. Komunitní centrum Petrklíč, z.s. je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb. Do budoucna připravuje Komunitní centrum Petrklíč rozšíření poskytovaných služeb pro seniory, rodinu a neorganizované děti a mládež.

Renata Zahradková, koordinátorka Pečovatelské služby 3S, tel. 605 366 931

## **Kultura**

### **DO ŘETOVÉ DORAZILO DIVADLO**

Divadelní soubor Vicena z Ústí nad Orlicí přijel v sobotu 11. 4. 2015 v 19 hodin s hrou Jana Váchala - Madam Colombová zasahuje aneb Kam zmizel ten diamant? - v režii Terezy Blažkové. Jednalo se o detektivní komedii točící se okolo ukradeného diamantu.

Lord Ham-milk-ton zakoupí do své sbírky maličností vzácný diamant zvaný Růžový ptakopysk, který je však následujícího dne překvapivě odcizen. Na základě tohoto zjištění se rozhodne spolu se svým komorníkem Jamesem seznat na své anglické panství všechny věhlasné detektivy. Přes hojný počet rozeslaných emajlů se vrátí pouze jediná kladná odpověď od poručíka Colomba, z kterého se po příjezdu vyklube jeho žena Margaret. Madam Colombová pátrá, kde se dá, vyslýchá všechny podezřelé a vyhodnocuje jednotlivé důkazy. Pátrání komplikuje pouze fakt, že jeden z podezřelých diamant skutečně ukradl, další dva se jen domnívají, že ho ukradli, a ostatní nemají vůbec žádné alibi. Nebyla by to ovšem madam Colombová, kdyby ji to zmátlo. A jak bývá u tohoto souboru zvykem, kdo přišel, tak se skvěle bavil.

-hš-

### 3. ROČNÍK JARNÍ VYJÍŽDKY NA KONÍCH A 2. ROČNÍK PŘÍVRATSKÉHO PÁLENKOVÉHO KOŠTU

Za krásného jarního počasí se 25. dubna na statku U Kubů v Přívratu uskutečnil III. ročník jarního setkání koní a jezdců. Sjelo se k nám 35 koní pod sedlem a 2 kočáry. Po slavnostním zahájení jsme vyrazili na společnou vyjížďku a poté změřili síly v krosové jízdě zručnosti, která byla rozdělena na dvě kategorie. V první kategorii kros se skokem přes překážky zvítězila Šárka Mikešová s domácím koněm Perla. Ve druhé "neskákavé" kategorii vybojovala první místo Jana Pirklová se Sedalinou z Hřebčína Karlen. Ve vozatajském parkuru se umístil první Martin Vyčítal s Genesis z Hřebčína Karlen. Velice si vážíme, že k nám přijeli jezdci na koních až z Nekoře a Dolní Čermné. Děkujeme všem sponzorům, díky kterým bylo možné akci uspořádat.



Zároveň proběhl na statku U Kubů i 2. ročník Přívratského pálenkového koštu. Výsledky svého pěstitelského umu se pochlubilo přes dvacet „novodobých progresivních“ zahrádkářů, kteří celkem do soutěží přihlásili 35 vzorků vesměs dobrých a podařených pálenek. Nenašel se ani jeden, který by se dal použít jen pouze na mazání bolavých kolen, všechny byly „pitné“.

Klání proběhlo ve 3 kategoriích. V té hlavní a nejobsazenější, ve slivovicích, zvítězil přívratský zkušený teoretik i praktik Ríša Fišar, v jablkovicích si palmu vítězství odnesl pan Trunec z České Třebové a ostatní pálenky vyhrál pan Vavřín z Dolní Dobrouče.

Závěrem bych velice rád poděkoval všem sponzorům, kteří pohodovou a vydařenou akci podpořili, především pak Obci Přívrat za poskytnutí osobitého a stylového prostředí obecního statku. Již nyní si Vás dovoluji pozvat na další ročník, který se uskuteční 23.4.2016 a na který se pokusíme opět připravit nějaké vylepšení a překvapení.

Jarda Vencel

### MYSLIVECKÁ BAŠTA U KUBŮ

V sobotu 27. června pořádalo myslivecké sdružení Lipovec na statku U Kubů mysliveckou baštu. Pro příchozí byly připraveny delikatesy myslivecké kuchyně – zvěřinové špízy, zvěřinová sekaná, srnčí guláš, klobásy. K tomu koláčky, pivečko, vínečko. K příjemnému zažívání i tanci hrála skupina Náglovi. Pro děti byla připravena střelnice a projížďky na poníkovi.



## TRADIČNÍ PŘÍVRATSKÝ KONCERT



Tradičně v rámci hudebního festivalu Antonína Bennewitze – již 17. ročníku, netradičně jako závěrečný koncert festivalu a v netradičně pozdním datu 16. května, se konal v Přívratu koncert smíšeného pěveckého sboru Bendl a jeho hosta - tentokrát smíšeného sboru Ještěd z Liberce. Návštěvnost koncertu byla, navzdory hokejovému mači Čechů s Kanadou a krásnému počasí naprosto neuvěřitelná. Výkony obou sborů byly famózní, celková atmosféra koncertu vynikající a uznalá. V rámci úvodní řeči byla předána, dnes již bývalému řediteli Kulturního centra Česká Třebová doc. Mgr. Františkovi Preislerovi, cena obce Přívrat za kulturní přínos obci, udělená Zastupitelstvem obce Přívrat.



Tradiční pokoncertní zhodnocení akce se neobešlo bez vystoupení přívratských ochotníků, kteří na výslovné a velmi intenzivní přání sboru Bendl, předvedli svůj zatím poslední nastudovaný kus – tradiční skotský tanec v originálních krojích zvaných kilt.

Jan Stránský

## PŘÍVRATSKÁ NOC S ANDERSENEM

Ve středu 1. dubna se ve třídě obecního úřadu sešlo 25 malých i větších nocležníků a 6 strašidel, která dětem předčítala pohádkové příběhy do pozdních nočních hodin.



Během večera si děti také připravily samy večeri - obložené chleby na dánský způsob a zahrály hry.

Druhý den hned po snídani jsme soutěžili, hráli deskové hry a nakonec jsme se pustili do stavby hmyzího hotelu, který jsme umístili u kamenné zdi na statku U Kubů, kde jsme měli také výborný oběd, za který děkujeme mamkám Janě a Romče.

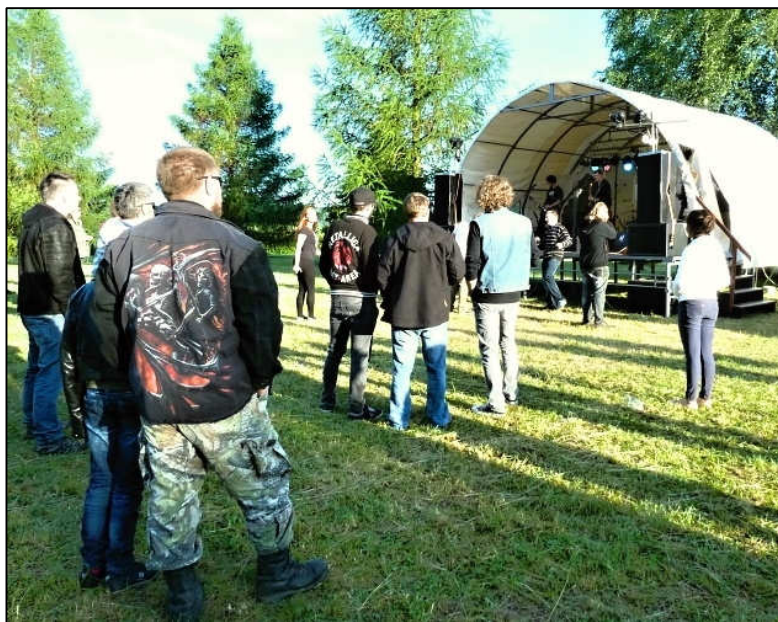
-pn-



## PRES FEST

20. června, těsně před letním slunovratem, pořádali hasiči Přívrat již třetí ročník multižánrového festivalu PRESFEST. Nehledě na chmurné předpovědi počasí, před začátkem akce byli všichni pořadatelé v pohotovosti s připraveným občerstvením – Leošovy steaky, česnečka pana Ládi, plody udírny, pivečko Faltus i Radegast, likéry – prostě již od samého začátku si každý mohl pochutnat na tom svém.

Však nejen pivem živ je člověk. Nás čekalo hlavně spousta muziky. Hrát se začalo po přeháňce krátce po 16 hodině. Festiválek otvírala ústecká kapela Wasabi. I přes sobotní odpoledne, přišel na řadu Sunday Jam ze Spáleného Poříčí. Obě skupiny nepatří v hudbě mezi nováčky, a předvedli poctivý bigbít podpořený instrumentální zručností. Kolem sedmé přišlo na



pódium mládí. Až z jihočeských Mirovic přijela smečka Hand Grenade. Výbuchy ručních granátů v reprobednách zvedly z laviček především metalové fanoušky. Na závěr jejich vystoupení připravili pořadatelé po vzoru velkých festivalů malé osvěžení sprchou. Pršelo jen krátce a navíc s duhou jako bonusem na závěr. Takovouto choreografií běžně velké festivaly neovládají. Návštěvníci ono polarizované světlo pochytili do svých androidů stejně jako Morčata, která na svém útěku právě dorazila.



Headliner festivalu přijel z Brna kolem osmé a hned bylo jasné, kdo že se tu bude starat o p\*del a \*urinu. Jen co Morčata podepsali všechna bříska fanynek, začali se svou asi hodinovou jevištní produkcí.

Tradiční „Ferneti“ nehráli tradičně na závěr, ale netradičně asi od 22:30 hodin a bez přestávek. Také nebývá tradicí, že by na jejich zábavách běžně pogovala nevěsta. Ta sem byla unesena z nedaleké svatby (únosce se nám nepodařilo zjistit, a je pravděpodobné, že jsou stále na svobodě – pozn. red.).

Pracovní Prague Conspiracy si na sobotu zajistili ještě jednu brigádu - proto to přehození vystoupení s Ferneti. Jejich výkonu to ale nijak neuškodilo, živé vystoupení především zásluhou energické zpěvačky bylo super tečkou za vydařeným festiválem.

Až asi na tři odpolední přeháňky se počasí vydařilo – pravda nebylo takové teplo, které by odpovídalo prvnímu letnímu dni, ale výhrůžky meteorologů o dešti se nenaplnily. Jak pořadatelé avizovali ještě před akcí „Nemusí pršet, hlavně když kape!“

Letos se nás u Dolního rybníku sešlo okolo 450 a panovala zde velmi dobrá atmosféra. K domovům jsme se rozcházel v ranních hodinách. Na závěr bych chtěl poděkovat všem, kteří nám s akcí jakkoli pomáhali. No a samozřejmě všem, kteří jste přišli - přátelé, kamarádi, byli jste megakrutopřísně suproví! DÍKY!!!

Ondřej Voleský



## "ČARODĚJNICE NANEČISTO" NA HRŠTI U TĚLOCVIČNY 25.4.2015

Dlouho jsme přemýšleli jakou jarní zábavu pro děti uspořádat. Karneval, který jsme organizovali v posledních letech, už asi není v kurzu, protože chodilo méně a méně ratolestí. Rozhodli jsme se, že zkusíme akci venkovní, typicky dubnovou, tedy čarodějnice. Počasí nám vyšlo na jedničku. Děti si mohly užít skákací hrad, jízdu na poníkovi, vyrábění čarodějnice, malování na obličej, a kdyby se někdo náhodou nudil, měli jsme připraveny k zapůjčení koloběžky.

Každý malý návštěvník dostal jako dárek sadu barev na obličej a několik cvrnkacích kuliček. Během odpoledne bylo každé dítě náležitě zmalováno, a většina rodičů neodolala, zabavila dětem kuličky a užívala si zábavu typickou pro jejich dětská léta. Celé hřiště bylo ozvučeno hudbou, nechybělo občerstvení, takže nebyl důvod spěchat domů a končili jsme až v pozdně odpoledních hodinách.

Organizátoři děkují Elišce Šimkové za to, že pomalovala dětem obličej, Adélce Křížové a Karolínce Šimkové, že vyráběly s dětmi celé odpoledne čarodějnice, a velký dík patří Soně Křížové, že nás sponzorsky obdarovala velkým množstvím obličejových barev. Doufáme, že se při podobné příležitosti sejdem zase příští zahrádkáři ze Řetové

### DĚTSKÝ DEN V ŘETOVÉ

Dětský den v Řetové letos uspořádala kulturní komise zastupitelstva obce poslední májovou nedělí. A nápad, zorganizovat ho jako dobývání pokladů na rybníce Mandl, byl skvělý. Je jasné, že o nádherný den se postaralo i počasí, které opravdu vyšlo na jedničku, a tak nějaká ta kapka vody na oblečení nebyla žádným průšvihem. Šest lodí bylo zapůjčeno v loděnici v Cakli, zázemí občerstvení poskytla restaurace Mandl, kde si děti mohly vyzvednout nanuky a limo a pro další pamlsky si musely posádky lodí doplout a splnit různé úkoly. Stříkací pistolí se srážely plechovky, míčem se házelo do koše na břehu a uprostřed rybníka byl ostrov pokladů s palmami a truhlicí a různými poklady. O bezpečnost po celou dobu plaveb dbala posádka na nafukovací lodi, a tak rodiče neměli strach pustit děti na rybník i samostatně bez přímého dohledu. A když účastníkům vyhládlo, mohl si každý opéct svůj špekáček a pokud mu bylo jen trošku chladno, tak od ohně určitě odešel zpoceny. O hudební doprovod se postaral pan Vaňous z České Třebové a celé odpoledne vtipně komentoval a vymýšlel i soutěže pro děti Vlastimil Přívratský.

Chtěli bychom touto cestou poděkovat všem, kteří se podíleli na výzdobě a přípravě trati na rybníce, posádce na záchranném člunu, organizátorům soutěží, a nakonec i obecním zaměstnancům, kteří s přípravou a organizací pomohli a strávili zde doufám též pěknou neděli.

Hana Šafářová.

### VELKÁ PYŽAMOVÁ PÁRTY V ŘETŮVCE

18. dubna pozvala obec všechny Řetůvské děti na „Pyžamovou párty“. Ti se úderem čtrnácté hodiny sešli v kulturním domě vybaveni oblíbenými pyžamy, polštářky a mnohdy i plyšáky.



Celé odpoledne bylo plné krásných her a soutěží, děti i rodiče si připomněli, jak se skládají večerníčkovy čepice nebo letadlo, maminky si s dětmi zatancovaly a tatínkové k tomu navodili bublifuky snovou atmosféru. Závěrem byla pro děti přichystaná pravá tombola, kde každý vyhrál.

A proč právě pyžamová párty? No přeci kvůli velké polštářové bitce, která program ukončovala.

Celé odpoledne nás hudebně doprovázel Josef Vaňous a akci úžasně odmodloval a zorganizoval Marek Tomeš, za což mu moc děkujeme. Tradičně bylo zapojeno celé místní zastupitelstvo, kterému taktéž moc děkuji!

Na toto odpoledne navázal i pyžamový večer pro dospělé, kde se sešlo sice pár, ale zato bezvadných lidí, a večer jsme si se soutěžemi i mini tombolou moc užili.

-jp-

## JANDEROVA CHATA, NYNÍ HVĚZDA ZVANÁ

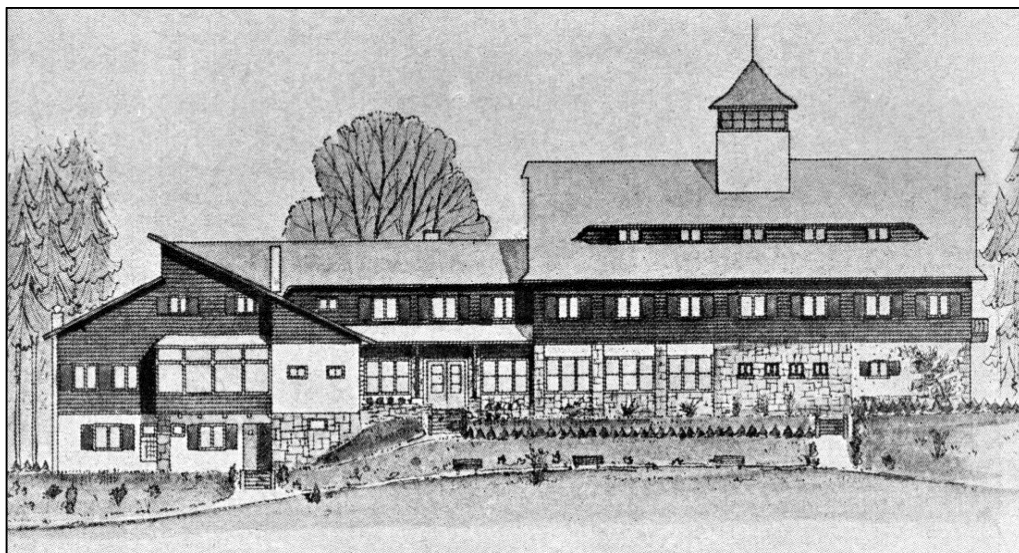
Tomu, kdo sledoval usilování odboru KČT v Ústí nad Orlicí o Andrlův chlum, započaté v roce 1936 (viz Zpravodaje č. 3 a 4/2014 a 1/2015), jsou známy příčiny, proč musil v oněch letech několikrát změnit své plánování. Nemyslíme tím v akcích vody, silnice, stezek, nýbrž v otázce vybudování chaty.

Chata na Andrlově chlumu měla být původně postavena jako velký objekt s vysokou rozhlednou, což však v letech 1938 až 1939 nemohlo být provedeno. Doba si však vyžádala nutnost rychlého zřízení alespoň nějakého, byť i skromného útulku. Tak měla vzniknout zatím jen malá útulna (50 míst), přičemž myšlenka vybudování zamýšlené chaty - rozhledny se neopouštěla. Z (původně) projektované útulny však vyrostla v roce 1940, a zase vlivem okolností, jež nebylo možno změnit, Janderova chata (75 míst), rok poté již o přístavbu zvětšovaná (200 míst). A tak z plánu zbývalo uskutečnit stavbu rozhledny, spojené s chatou verandou, nad níž mělo být zřízeno asi 5 pokojů.

Časem ale nastala jiná situace, jež nemohla zůstat bez vlivu na další klubovní podnikání, a to postavením triangulační věže (1941), nákladem odboru přizpůsobené vyhlídkovým účelům, zlepšením podmínek dosavadního rozhledu (salonek s vyhlídkou vykácením lesa) a vyskytnuvšími se hlasy turistických odborníků a významných přátel kraje, které vyzněly dokonce i jako odpor proti stavbě rozhledny vysoké, téměř samostatné, z motivů zásadních a estetických, a konečně zvětšujícím se vědomím nezbytnosti dát chatě do budoucna pokojů co nejvíce, jako prvního a nejdůležitějšího předpokladu pro zvýšení cestovního a turistického ruchu u nás, což jest vlastním posláním chaty, pro něž byla budována.

Tím se dospělo k řešení, které jest považováno za konečnou etapu úsilí Klubu, k myšlence dostavět chatu novostavbou s pokoji, dvoranou, garáží atd., a s nevysokou rozhlednou ze střechy vybíhající.

Konečný projekt chceme připravit již nyní, jsouce si ovšem vědomi, že ke (do)stavbě by bylo možno přistoupit až v době příhodné. (E. V. Danihelovský, Ústí staví svoji chatu, 1946, str. 121/122)



Návrh dostavby chaty (ing. arch. St. Tošovský, duben 1944)

Pro pokračování se musíme vrátit poněkud nazpátek, ke stavbě silnice. Že jednou z podmínek města Ústí na dotvrzení její potřeby bylo, že do dvou let po dokončení silnice bude stát na vlastním pozemku Klubu chata, která byla později zmírněna tak, že během následujícího roku po dokončení stavby silnice na Andrlův chlum začne se stavbou chaty na něm a nejdéle do tří let od jejího započetí ji dokončí. (Zpravodaj č. 4/2014)

Idea chaty se zrodila na sklonku roku 1939, kdy vznikl koncept útulny, ale ne na nejvyšším místě chlumu, které mělo zůstat rezervováno pro budoucí chatu/rozhlednu, jíž měla být útulna nehyzdícím příslušenstvím. Útulna měla stát přibližně v prodloužení podélné osy budoucí chaty, ústředím byl doporučen zmenšený návrh (50 míst) architekta Ing. Stanislava Tošovského z ledna 1940. A tak 1. března 1940 byla podána žádost (katastrální) obci Řetová o povolení ke stavbě útulny, které bylo bez okolků vydáno. Pro klid duše ing. Tošovský navštívil ještě ministerstvo obchodu ve věci podrobností projektu, za podstatné bylo shledáno rozšíření kapacity na 75 míst.

Stavba chaty - útulny byla zahájena 15. dubna 1940 stavební firmou Františka Tošovského (otec architekta), 25. června vztyčena „glajcha“ a již v neděli 25. srpna 1940 byla chata za široké účasti veřejnosti slavnostně otevřena. Pro úplnost ještě poznamenejme, že den předtím byl pod chatou osazen sloupek s obrázkem Matky Boží (Zpravodaj č. 2/2014) a že jako projev uznání zásluh hlavního mecenáše (na rozdíl od sponzora se neprojevuje pouze finančně) při výstavbě silnice a chaty na Andrlově chlumu, továrníka Jindřicha Jandery pojmenovali turisté hned při otevření chatu jeho jménem.

Kolaudace chaty proběhla 6. října 1940 a následně jí bylo přiděleno číslo Řetové čp. 213. Obrázek chaty je na obalu zpravodaje.

Chata - útulna měla velký úspěch, pro potřeby turistů se ale hned ukázala příliš malá, a proto již začátkem roku 1941 bylo rozhodnuto o přístavbě a zvětšení prostor ze stávajících 75 na 200 míst. Nacházíme se totiž v době protektorátu, kdy pouze přístupný Andrlův chlum měl poskytnout obyvatelstvu Ústí náhradu za ostatní rekreační partie, zabrané do Sudet. A tak 28. 2. 1941 znovu žádáno u obce Retová o povolení přístavby chaty, které bylo bez průtahů uděleno. I tehdy (24. 6. 1941) byl předložen projekt přístavby ke schválení ústředí KČT i ministerstvu obchodu, který ministerstvo (2. 8. 1941) s připomínkami schválilo, když nejpádňější připomínkou bylo „vzhledem k nebezpečí promočení střešní konstrukce budiž vyloučeno nevhodné úžlabí a zřízena jednoduchá sedlová střecha nad celým objektem,“ čemuž se ing. Tošovskému povedlo originálním řešením vyhovět.

Přístavba byla ještě téhož roku zahájena a za pomoci státního příspěvku k 31. 1. 1942 dokončena (nezanedbatelný vliv měla možnost od května používat položené vodovodní potrubí a od října i elektřinu), 19. dubna 1942 se zde uskutečnila valná hromada Turistické župy Orlické (Královéhradecké), kterou bylo užívání rozšířené chaty zahájeno. V neděli 21. června 1942 byla (po superkolaudaci) zpřístupněna veřejnosti a tečku učinil (30. 6. 1942) výměr okresního úřadu v Litomyšli, jímž se chatě uděluje povolení k užívání v kategorii C podniků hotelových.

Ovšem ani to nestačilo zájmu a po návrhu, který ve skice předložil ing. arch. St. Tošovský (1943), byla vyhlášena veřejná soutěž na dostavbu chaty. Konečnou etapou úsilí Klubu mělo být dostavět chatu novostavbou s co nejvíce pokoji, dvoranou, garáží atd., a s nevysokou rozhlednou ze střechy vybíhající, jak už uvedeno vpředu.

Další osudy chaty nebyly příliš veselé. V sobotu 23. října 1943 byla chata obsazena Hitlerovou mládeží (nejprve KLV-Mädellager a nakonec výrostky Hitler-Jugend) a všechny plány tak vzaly za své. Znovu otevřena byla až po osvobození a důkladném vygruntování v neděli 26. srpna 1945, dlouho se však turisté ze své chaty neradovali.

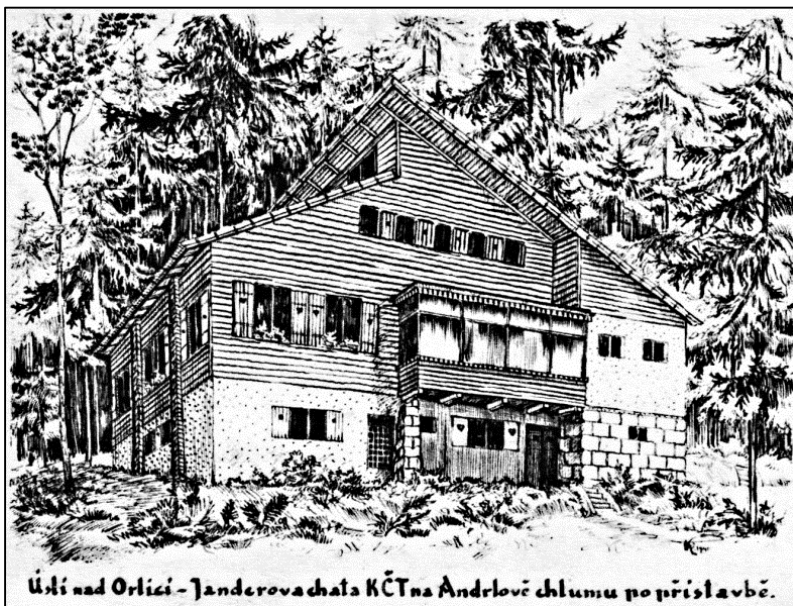
Po Únoru 1948, po živelném zrušení nejen KČT, převzala Janderovu turistickou chatu (6. 4. 1950) Československá obec Sokolská v Praze. Téhož roku (16. 5.) byla chata začleněna do k tomu ustaveného sokolského družstva Vzlet, které ji spravovalo a provozovalo až do své likvidace v roce 1954, zatímco vlastníkem se stal (1952) Sokol „Utex“ Ústí nad Orlicí. Po další reorganizaci se vlastníkem stala (1953) ROH-závodní skupina n.p. UTEX 01 v Ústí nad Orlicí, aby se nakonec (1956) vlastníkem stala sesterská TJ Jiskra Ústí nad Orlicí. Ta, vlastníci už přejmenovanou chatu Hvězda (Zpravodaj č. 3/2014), ji 10. listopadu 1958 prodala lidovému spotřebnímu družstvu Jednota v Ústí nad Orlicí.

Až teprve nové zákony po Listopadu 1989 umožnily turistům ucházet se o svůj někdejší majetek. A tak od chvíle, kdy chatu převzali (1992) se snaží, aby opět sloužila turistům a široké veřejnosti na úrovni požadavků doby. Jenže přístavbami a přestavbami v poslední době má z původní turistické chaty vzniknout snad stylová horská restaurace nebo přímo horský hotel, když původně zamýšlená dostavba, která měla esteticky a slohově navazovat, ale beze změny východní partie (typické) střechy původní chaty, patrné z Korábovy i Řetovské stezky, nejspíš nenalezla pokračovatele koncepce.

Dočetli jste poslední ze série článků k nadcházejícímu 75. výročí (25. srpna) otevření chaty na Andrlově chlumu. Zdrávi došli!

Miloslav Renčín

Pro zvědavé: Miloslav Renčín, Janderova chata na Anderlově chlumu, Hvězda zvaná, in: Nové letopisy města Ústí nad Orlicí a jeho okolí č. 2/2012, OFTIS Ústí n. O., str. 22-30 a literatura tam uvedená.



Janderova chata po přístavbě na propagační pohlednici

## PŘÍVRATSKÁ KNIHOVNA O PRÁZDNINÁCH

Přívratská knihovna o prázdninách bude otevřena:

ČERVENEC 1.7., 15.7., 29.7. SRPEN 12.8., 26.8.

# Sport



## I.B TŘÍDA ZACHRÁNĚNA

V sobotu 20. června skončila fotbalová sezóna. **Muži** hráli druhým rokem krajskou I.B třídu, a jejich cílem bylo soutěž udržet. To se nakonec podařilo v hodině dvanácté. V předposledním kole zajížděli naši borci na hřiště vedoucího družstva tabulky do Cerekvice. Po heroickém výkonu si odvezli za výhru 3:2 tři body, které, jak se ukázalo, byli nutné k záchraně. Před posledním kolem se totiž nakonec ukázalo, že sestupují tři týmy. Na domácím hřišti pak bylo nutné tyto body potvrdit. To se nakonec podařilo výhrou až na penalty s Verměřovicemi.

### konečná tabulka I. krajské B třídy skupiny B

1. Jiskra Ústí n. Orlicí B	26	16	2	0	8	59:37	52
2. Cerekvice n. Loučnou	26	13	5	1	7	58:38	50
3. TJ Jablonné nad Orlicí	26	13	5	1	7	40:30	50
4. Sokol Libchavy	26	13	2	2	9	56:38	45
5. Sokol Kamenná Horka	26	9	5	5	7	30:28	42
6. Sokol Verměřovice	26	13	0	2	11	54:46	41
7. SK Polička B	26	10	3	2	11	31:46	38
8. TJ Lanškroun B	26	9	3	4	10	48:48	37
9. Sokol Dlouhá Loučka	26	9	4	2	11	48:57	37
<b>10. Sokol Řetová</b>	<b>26</b>	<b>9</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>11</b>	<b>40:42</b>	<b>35</b>
11. FC Jiskra 2008	26	8	3	5	10	42:46	35
12. Sokol Čistá	26	9	3	1	13	39:51	34
13. Sokol Sebranice	26	7	0	6	13	36:52	27
14. Sokol Morašice	26	6	1	3	16	25:47	23

**Dorost** hrál krajskou I. třídu pod hlavičkou Řetová/Ústí n/O B. V tabulce dorostenci skončili na pátém místě. Někteří řetovští hráči také pravidelně nastupovali za A dorost Ústí nad Orlicí. A protože tomu bude i nadále, a protože tři hráči končí v této věkové kategorii, příští sezónu nejsme ani ve spolupráci s Ústím schopni dát B dorost dohromady. Nejlepším střelcem se stal s 15 góly Tomáš Chalupník. Bilance v krajské I. třídě sk.B.

### 5. Řetová / Ústí n. O. B 18 8 2 8 51:48 28 bodů

Starší a mladší přípravek pod vedením Pavla Hladila a Tomáše Vašátka sehrála své soutěžní turnaje.

V nadcházející sezóně přihlašujeme do soutěží družstvo mužů do I. krajské B. Elévci i nadále budou hrát své turnaje. Ve spolupráci s Ústím budou hrát také mladší žáci.

Děkujeme a ceníme si podpory našich fanoušků, kteří nechodí jen na domácí zápasy, ale jezdí za námi i ven.

### Memoriál Bohuslava Pilgra

V sobotu 13. června pořádal fotbalový oddíl další ročník turnaje starých gard - Memoriálu Bohuslava Pilgra. Turnaje se zúčastnilo šest družstev, které se utkaly systémem každý s každým. Vítězství si obhájilo družstvo Sopotnice před Českou Třebovou a Dolní Čermnou. V turnaji dále hrála družstva Řetové, Přívratu a Žichlítku.

Pořadatelé děkují sponzorům za jejich podporu.

### Memoriál Standy Sedláčka

Premiérově pořádal fotbalový oddíl v sobotu 27. června první ročník Memoriálu Standy Sedláčka. Turnaje se zúčastnilo sedm družstev, a hrálo se také každý s každým.

Z vítězství se nakonec radovalo družstvo Mára-Olí z Řetové, druhou příčku obsadil tým A je to také z Řetové a třetí skončili VÚB ze Řetůvky. V turnaji dále hrála družstva: Standa, Přívrát, Hasiči Řetová a VČE.

Jitka Veselá, jednatelka oddílu kopané





## CYKLISTICKÝ VÝLET

8. května pořádali hasiči cyklistickou silniční a terénní projížďku. Ráno v osm hodin jsme vyrazili směrem na Českou Třebovou, Semanín, Opatovec (svačinka), Vysoké Pole (občerstvení) až na Hřebeč (oběd). Po obědě jsme se začali vracet lesní cestou okolo Hřebečské důlní stezky, Anenské Studánky, Třebovic zpět do Přívratu.

Ukončení proběhlo na statku U Štanců spolu s malým občerstvením a hudbou.

Je třeba poděkovat organizátorům Láďovi a Vítovi Venclovým za perfektně vybranou trať, za dobrou organizaci a za azyl na statku. Poděkování patří také osádce doprovodného vozidla, za kvalitní dodávku pro život důležitých tekutin. Jmenovitě řidiči Josefu Štikovi nejst., veliteli vozidla Františku Vaňousovi a nestárnoucímu nestorovi všech cyklistických výletů p. Milouši Voleskému. -pš-

## O POHÁR KRÁLE MIROSLAVA

Sbor dobrovolných hasičů v Přívratu pořádal dne 16. května 2015 žákovskou hasičskou soutěž O pohár krále Miroslava. Soutěže se zúčastnilo celkem 17 družstev mladších žáků a 14 družstev starších žáků. Tato soutěž je zařazena do seriálu Ústecko Orlické ligy mladých hasičů. Soutěž byla zahájena v 10 hodin nástupem družstev.

Celou soutěž doprovázela hudební skupinka Zips, také byl připraven doprovodný program. Účast fanoušků byla hojná, počasí nám přálo. Chtěli bychom poděkovat všem, kteří nám tuto soutěž pomohli připravit.

umístění:	Mladší	Starší
	1. Letohrad – město B	1. Lukavice
	2. Dolní Dobrouč	2. Letohrad Kunčice
	3. Letohrad – Kunčice A	3. Dolní Sloupnice
	4. Přívrat B	
	6. Přívrat A	

Za SDH Přívrat: Milan Vaňous



## Miroslavova země pořádá soutěž ve vaření kotlíkového guláše v sobotu 29. srpna 2015 od 10<sup>00</sup> hod. na návsi

Miroslavova země Vás všechny srdečně zve na 5. ročník Guláš festivalu Přívrat.

Pro mlsné jazýčky budou kromě soutěžních gulášů připraveny i loňský vítězný a maďarský guláš, grilovaná kýta a mnoho dalších dobrot nejen z udírny.

## Guláš Festival Přívrat 2015

Předpokládané **započetí ochutnávky gulášů ve 14<sup>00</sup> hod.**

**Již od 10<sup>30</sup> hod.** se v další ochutnávce představí **10 vzorků regionálních piv**

**a soutěž o nejchutnější skládanou kynutou buchtu.**

**Vyhodnocení proběhne v odpoledních hodinách.**

**Doprovodný program:** Vyhlídkové lety z přívratského heliportu po celý den

**SMOKIE revival** a country skupina **PĚNA** a další

Areál bude zastřešen proti slunci a dešti

**Zveme všechny gurmány a přátele dobré zábavy do Přívratu na 5. Guláš Festival.**

**Král Miroslav a jeho družina**

Vstupné dobrovolné

### Vzpomínka

18. července 2015 uplyne rok, kdy nás nečekaně opustil náš milovaný tatínek, manžel, dědeček a kamarád Stanislav Sedláček. Byl to neskutečně těžký rok, rok plný smutku, vzpomínek a neustálého čekání, kdy se nám tatínek vrátí zpět.

Odešel jsi nám tak nečekaně, že jsme se s Tebou nestihli rozloučit a bohužel už nám nebylo dopřáno říci tolik věcí. A proto, jestli na nás shlížíš, věř, že sis odnesl kousek z každého z nás.

Zavzpomínejme proto společně s láskou v srdci. Chybíš nám, milujeme Tě a jsi neustále s námi.

Tvoje rodina



## PŘÍVRAT

Připravované akce 

11. července, So	<b>letní kino – Justin: Jak se stát rytířem</b> od 21.15h za prodejnou od 17 h soutěže pro děti a rodiče. Občerstvení zajištěno. Na shledanou se těší společenství Miroslavova země.
25. července, So	<b>letní kino – Cesta do lesa</b> od 21.00h za prodejnou Občerstvení zajištěno. Na shledanou se těší myslivci.
8. srpna, So	<b>Becher Cup od 12:30h</b> hřiště u OÚ - turnaj v malé kopané info: Náčelník 603502167, občerstvení zajištěno
8. srpna, So	<b>letní kino – Hodinový manžel</b> od 21.00h za prodejnou od 18 h gurmánské posezení s mysliveckou kuchyní. Občerstvení a myslivecká kuchyně zajištěna. Na shledanou se těší FK Becherovka.
22. srpna, So	<b>Ukončení prázdnin</b> Dětský den za prodejnou od 15h, občerstvení zajištěno <b>letní kino - pohádka</b> od 20.00h Na shledanou se těší hasiči.
<b>29. srpna So</b>	<b>Guláš festival – 5. ročník soutěže ve vaření guláše</b> od 10h na návsi Doprovodný program: vyhlídkové lety z přívratského heliportu po celý den, SMOKIE revival, country skupina PĚNA a další
<b>18.-19. září Pá-So</b>	<b>29. Přívratské vinobraní</b> <b>pátek</b> od 17 hodin na návsi koncert skupin: <b>Stepping Selfeater, SPS, N.VÚ.</b> + zábava <b>Archon</b> <b>sobota</b> od 13 hodin na návsi: <b>Pouta, Šlapeto, Kamelot, 12 Piet</b> večer na návsi koncert skupin: <b>Tony Ducháček &amp; Garage , Argema</b> + zábava <b>Artery</b> večer na sále bál, hraje <b>Mop Rock</b> Po oba dny odrůdová bílá i červená vína, burčák, křapáče, kuřata na roštu, uzené klobásy. Pro děti kolotoč, houpačky, střelnice. V případě nepřízně počasí je areál zastřešen. <i>Na shledanou se těší přívratsští hasiči!</i>
<b>17. října So</b>	<b>BECHEROBRANÍ 015</b> tradiční jubilejní 20! slavost hrají skupiny: <b>DUKLA Vozovna, Quisp, FernetŠok</b> o přestávkách reality show a další dobrodružství, v sále U Coufalů <b>od 19:09!</b> <i>Becheru zdar!</i>



## ŘETOVÁ

<b>18.-19. července So-Ne</b>	<b>Řetovská pouť spojená s výročím 130 let SDH</b>
12. září, So	<b>cyklo výlet</b> - pořádá sportovní komise
26. září, So	<b>Posvícenská zabíjačka</b>

## ŘETŮVKA

<b>4. července So</b>	<b>Traktoriáda</b> - na louce u točny od 9 hodin projížďka obcí, závod zručnosti, klání dřevařů skákací hrad a další atrakce pro děti po celý den, bohaté občerstvení k tanci a poslechu hraje skupina Ponny Expres
29. srpna, So	<b>Ukončení prázdnin</b>

# Společenská kronika

## SVATBY

Ve druhém čtvrtletí roku 2015 byli oddáni Taťána Hejlová z České Třebové a Zdeněk Řehák z Přívratu, Nikola Lašková z Litomyšle a Radomír Šilar z Přívratu, Aneta Venclová z Přívratu a Pavel Gajdošík z Řetové. Manželé Jana a Rudolf Kaplanovi z Přívratu oslavili zlatou svatbu.

## NAROZENÍ

Ve druhém čtvrtletí roku 2015 se v Přívratu Janě Pechancové a Přemyslu Poulovi narodil syn František, Petře a Miroslavu Voleským se narodila dcera Beáta a Vendule Podešvové a Petru Šolarovi se narodila dcera Nella. V Řetové se Lucii Jansové a Tomáši Bačovi narodil syn Matyáš a manželům Petře a Markovi Sokolovým se narodil syn Ondřej.

*Blahopřejeme!*

## VÝROČÍ

Ve druhém čtvrtletí roku 2015 oslavili významná jubilea tyto občané:

60 let	pan Jiří Váně z Řetůvky paní Zuzana Stránská z Přívratu pan Oto Pávek z Přívratu pan Milan Kmoníček z Přívratu paní Hana Jančaříková ze Řetové pan Alois Šimek ze Řetové	80 let	paní Věra Jansová z Řetůvky paní Anna Hotmarová ze Řetové paní Zdeňka Šimková ze Řetové
65 let	paní Jana Reichlová z Řetůvky pan Miloš Pávek z Řetůvky paní Alena Janáčková z Přívratu paní Danuše Zálaeská z Přívratu paní Věra Rybková z Přívratu pan Jozef Kužela ze Řetové paní Anna Šafářová ze Řetové	81 let	pan Jiří Chadraba z Řetůvky paní Libuše Gajdošíková ze Řetové
70 let	paní Milena Hudcová z Řetůvky pan Jaroslav Kolář z Přívratu pan Josef Lejsek z Přívratu pan Zdeněk Jiroušek ze Řetové	83 let	paní Anna Kovářová ze Řetové
75 let	pan Josef Bartoš z Řetůvky pan Ota Čáslavka z Přívratu paní Jana Eliášová ze Řetové pan Jan Vaňous ze Řetové	84 let	paní Jana Betlachová ze Řetové paní Bohumila Crhová ze Řetové
		85 let	paní Zdeňka Patočková z Přívratu pan Pavel Jirsa z Přívratu
		87 let	pan Vladimír Voleský ze Řetové pan Miloslav Novák z Řetůvky pan Jiří Lochman z Přívratu
		88 let	paní Ludmila Kolářová ze Řetové pan Milouš Voleský z Přívratu
		93 let	paní Marie Pilgrová ze Řetové

*Přejeme mnoho zdraví do dalších let!*

## ÚMRTÍ

Ve druhém čtvrtletí roku 2015 nás navždy opustil pan Pavel Kačírek a paní Jana Pávková z Řetůvky.

*Čest jejich památce!*

Společný čtvrtletní zpravodaj obcí Řetůvka, Řetová a Přívrat. Vydává OÚ Přívrat, OÚ Řetová a OÚ Řetůvka. Kontakt: bsl@seznam.cz. Vychází čtvrtletně a zdarma. Uzávěrka tohoto čísla 23. 6. 2015. Šéfredaktor: Ing. Vladimír Kolář (vk), redakční rada: Ing. Hana Šafářová (hš), Alena Kupková (ak), Radka Hudcová (rh), Petr Štangler (pš) Evidenční číslo MK ČR E 11170 u Ministerstva kultury České republiky. Tisk: Grantis Ústí nad Orlicí. Náklad 550 výtisků.

# Obrazem

Obrazem se tentokrát podíváme do Řetůvky na setkání seniorů, dopravní den a na Velkou pyžamovou párty

